

A szolgáltatások színvonala az említett forrásokon kívül a könyvtáros saját nyelvtudásától is függ, vagy attól, mennyire van tudatában a nyelvi korlátoknak. Három tájékoztató könyvtárossal készített interjú is megerősítette azt a feltételezést, hogy a nyelvtudás fontos és hasznos a tájékoztatói munka minden területén.

Következtetések

Mind a referáló és indexelő eszközök használatának vizsgálata, mind a kutatók válaszai azt jelzik, hogy a nyelvi akadályok negatív hatással vannak a Tasmániai Egyetemen a tájékozódásra.

A referáló és indexelő eszközök vizsgálatából arra következtethetünk, hogy nagy mennyiségű idegen nyelvű anyag hozzáférhető. A kutatók vizsgálata felfedte, hogy a francia és – kisebb mértékben – a német kivételével a kutatók általában képtelenek ezzel az anyaggal foglalkozni. A felkészületlenség a nem angol nyelvű anyag olvasására a nehézségek fontos forrása,

de nem csak ez a nyelvi nehézség oka. A kérdőívre adott válaszok világosan megmutatták, hogy a könyvtári szolgáltatások fejlesztésére is szükség van. Tudatosítani kell a fordítási indexek szerepét, s a könyvtárnak közvetítenie kell a kutatók és a fordítási források között. Ez kettős eredményt ígér: akik eddig is használtak idegen nyelvű anyagot, jobb hatásokkal tehetnek, míg akik mindeddig figyelmen kívül hagyták, ösztönzést kaphatnának.

Ha a jelenlegi helyzet nem változik meg, a kutatók továbbra is – szinte tudtukon kívül – hátrányokat szenvednek a nyelvi korlátok miatt, mert nem ismerik fel a rendelkezésükre álló forrásokban rejlő nehézségeket.

/RILEY, Ch.: The foreign language barrier in information transfer at the University of Tasmania. = Aslib Proceedings, 44. köt. 10. sz. 1992. p. 331–340./

(Murányi Péter)

Szlovákiában önálló diszciplínának ismerték el a könyvtár- és információtudományt

1990-ben a szovjet típusú aspiránsképzést Szlovákiában is új tudományos felkészítési és minősítési rendszer váltotta fel. Ennek lényege, hogy a kutató- és tudósutánpótlás jelöltjei egyetemi tanulmányaikat követően, illetve korábban megszerzett egyetemi diplomájuk birtokában posztgraduális stúdiumot folytatnak az általuk kiválasztott tudományos diszciplína témaköréből az illetékes egyetemeken. A három évig tartó nappali (intern), és az öt évig tartó levelező (extern) képzés végén egyfelől filozófiából, az öt világnyelv valamelyikéből (a választék: angol, német, francia, spanyol, orosz), valamint két, a disszertáció témájával rokon, de szabadon választott tárgyból záróvizsgát kell tenni, másfelől pedig el kell készíteni, majd megvédeni az új kutatási eredményeket is tartalmazó doktori disszertációt. A sikeres „végjáték” a jelölt doktorrá avatásával fejeződik be. Ez „akadémiai-tudományos cím”.

Az új rendszer rövid ismertetése azért kívánkozik a TMT hasábjaira, mivel ez év márciusától

fogva a könyvtár- és információtudomány is felvettett az önálló diszciplínák sorába, s így a továbbiakban belőle „saját jogon” is lehet posztgraduális stúdiumokat hirdetni, illetve működtetni az új minősítési követelményeket. (Az aspiránsképzés éveiben a könyvtárosok és a tájékoztatók csak „bújtatottan”, a „történettudomány segédtudományai” keretében megtúrt „irányultságként” vehettek részt ilyen tanulmányokban.) A pozsonyi egyetem könyvtártudományi és információs szakán máris meghonosult a vázolt képzési-minősítési forma: eddig 3 nappali és 7 levelező hallgató indult el a doktori cím megszerzése felé vezető úton. A jövőben a szakma érdeklődése fokozódni fog e képzési-minősítési lehetőség iránt.

/NOVÁKOVÁ, M.: Knižničná a informačná veda ako samostatný odbor. = Knížnice a informácie, 26. köt. 7. sz. 1994. p. 317–318./

(Futala Tibor)